

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

כ"ז כסלו תשס"ט
17/12/2008
סומן : כ-08-6097
בפנייתך אלינו אנא ציין מספר תיק

מר רמי פינטו
מנכ"ל הלשכה לשיקום נכים
הלשכה לשיקום נכים
באמצעות פקס מס': 03-5682660

לכבוד
מר ירום אריאב
מנכ"ל האוצר
משרד האוצר
באמצעות פקס מס': 02-5695344

נכבדי,

הנדון: יישום המלצות ועדת החקירה הממלכתית בנושא הסיוע לניצולי השואה ביחס לתנהלות הלשכה לשיקום נכים במשרד האוצר

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: התנועה) הריני פונה אליך כדלקמן:

בהמשך לפרסום דין וחשבון ועדת החקירה הממלכתית בנושא הסיוע לניצולי השואה וכן בהמשך לאימוץ מסקנותיה של הוועדה בהחלטת ממשלה, נבקש לדעת האם יושמה החלטת הממשלה כאמור בנוגע לחמש המאמץ לשדרוג השירות בלשכה לשיקום נכים.

בכלל זה נבקש לדעת האם יושמה החלטת הממשלה להנחות את ראש הלשכה להמשיך ולקדם את תוכניותיו בהקשר לשיפור השירות וכן להורות למנכ"ל משרד האוצר לדווח לממשלה אחת לשנה על התקדמות תהליכי השינוי בלשכה, בהתאם למדדי תפוקה ותוצאה שייקבעו על-ידו, הכל כמפורט במכתב זה:

1. כזכור, בחודש אוגוסט 2007 פורסמו ממצאי דו"ח מבקר המדינה על הסיוע לניצולי השואה. ממצאי הביקורת הצביעו, כלשונו של המבקר, השופט (בדימוס) מיכא לינדנשטראוס, על "ליקויים חמורים בטיפול בניצולי השואה".

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

2. בחתייתחו להתנהלותה של הלשכה לשיקום נכים שבמשרד האוצר (להלן: הלשכה), קבע המבקר, כי במקרים רבים הטיפול בעניינם של ניצולי השואה בלשכה נמשך שנים ארוכות. כפועל יוצא, נגרמת פגיעה קשה לניצולים, וחלקם, נוכח גילם המתקדם ומצבם הבריאותי, אף אינו זוכה לראות את סיום הטיפול בפנייתו בחייו.
3. בינואר 2008, על רקע ממצאי הביקורת החמורים של דו"ח המבקר, החליטה הועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת על הקמת ועדת חקירה ממלכתית בנושא הסיוע לניצולי השואה בראשותה של השופטת (בדימוס) דליה דורנר (להלן: "הדו"ח" ו"ועדת החקירה", לפי העניין). בין היתר חוסמכה ועדת החקירה לחקור ולקבוע ממצאים ומסקנות בעניין דרך טיפולה, התנהלותה ותפקודה של הלשכה כלפי ציבור נכי רדיפות הנאצים.
4. כפי העולה מן הדו"ח, פעלה הלשכה במשך שנים כלפי הניצולים שהגישו אליה תביעות כגוף לעומתי. חברי ועדת החקירה אומנם התרשמו, כי בשנים האחרונות חל שינוי ביחסה של הלשכה, לרבות באשר למרכזיותה במתן שירות לניצולים. אך, עם זאת, מבחינה מעשית, כפי שעלה מעדויות הניצולים ומן העמדות הרפואיות והמשפטיות הננקטות על-ידי הלשכה – השינוי בתפישתה אינו בא לידי ביטוי בשטח.
5. מסקנותיהם של חברי ועדת החקירה מתמקדים בצורך בשינוי תפקודה של הלשכה והפיכתה לגוף שיראה עצמו בראש-ובראשונה כנאמן הניצולים. ראשית, תפקידה הראשון של הלשכה ראוי שיחיה להגיע אל הניצולים כדי לדאוג כי ימצו את זכויותיהם. לשם כך המליצו על הקמת מרכז מידע שיפעל מתוך המסגרת המנהלית של הלשכה, וישים לו למטרה לקדם את מיצוי הזכויות מצד הניצולים (בעמ' 207-206).
6. עוד המליצה הועדה על שינוי מתכונת קבלת הכרעות הלשכה באשר לקיומו, או אי-קיומו, של קשר סיבתי בין הנכות ממנה סובל הניצול לבין אירועי השואה שחוות, כמו גם חומרת הנכות שנגרמה לו. בהתאם המליצה הועדה על הפקדת הטיפול בשאלת קביעת הקשר הסיבתי (בין אירועי השואה לבין הנכות שממנה סובל הניצול) וכן בשאלת קביעת דרגת הנכות בידי הוועדה הרפואית הפועלת כיום במסגרת חוק נכי רדיפות הנאצים לצורך קביעת דרגת הנכות. על הכרעתה זו ניתן לערער בפני ועדה רפואית נוספת. עוד המליצה הועדה, כי לחברי וועדות אלו תיערך השתלמות מבעוד מועד, לצורך תדרוכם בשאלות הרפואיות והמשפטיות המיוחדות הנדרשות להכרעה בסוגיות אלו של קשר סיבתי ושל דרגת הנכות (בעמ' 208-207 לדו"ח).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

7. לבסוף המליצו חברי הוועדה, בהינתן ניסיון חייהם הנורא של הניצולים, כי לוועדות הרפואיות ייבחרו רופאים המבינים את רגשותו של העניין שבו הם דנים ואילו הלשכה מצידה תגביר את המאמצים, שכבר כיום היא עושה, כדי להדריך רופאים אלו בדרכי ההתנהלות הראויות כלפי הניצולים (בעמ' 208 לדו"ח).

8. כזכור, בהמשך לדו"ח ועדת החקירה וכן בהמשך לעבודת המטה הבין-משרדית שהתקיימה בעקבותיו, החליטה ממשלת ישראל ביום 17.8.2008 לאמץ את עיקרי האמור בדו"ח וליישם שורה של צעדים משלימים לסיוע לניצולי השואה החיים בישראל. כך, באשר להתנהלותה של הלשכה לשיקום נכים קובעת החלטת הממשלה (החלטה מס. 3940), כי:

יב. המשך המאמץ לשדרוג השירות בלשכה לשיקום נכים

1. הממשלה רשמת לפנייה את התחליכים המשמעותיים שהובילה הלשכה לשיקום נכים במשרד האוצר לשיפור השירות הניתן בה לעשרות אלפי ניצולי שואה, ומנחה את ראש הלשכה להמשיך ולקדם את תוכניותיו בחקשר זה.

2. בהמשך לחלטת הממשלה מס' 2534 הנ"ל, ולאור ההערות הנקודתיות שנכללו בדו"ח ועדת החקירה, להורות למנכ"ל משרד האוצר לדווח לממשלה, אחת לשנה, על התקדמות תחליכי השינוי בלשכה, בהתאם

למודדי תפוקה ותוצאה שיקבעו על ידו.

(החדגשה לא במקור)

9. על רקע ממצאי הדו"ח וכן על רקע אימוץ המלצותיו במסגרת החלטת הממשלה כאמור, נבקש לדעת:

א. האם וכיצד פעלה הלשכה להפגמת ביקורתה של ועדת החקירה וליישום ממצאיה והמלצותיה כפי שצוינו בדו"ח.

ב. האם, בהמשך לחלטת הממשלה האמורה (סעיף 2.ב.3), קבע מנכ"ל משרד האוצר מודי תפוקה ותוצאה לבחינת התקדמות תחליכי השינוי בלשכה. אם כן, נבקש לדעת מהם המדדים שנקבעו וכיצד.

ג. האם, בהמשך לחלטת הממשלה האמורה (סעיף 2.ב.3), העביר מנכ"ל משרד האוצר למדי הממשלה דיווח בדבר התקדמות תחליכי השינוי בלשכה. במידה וטרם הועבר דיווח כאמור, והיות וחלפו מאז קבלת החלטת הממשלה האמורה למעלה מחודשיים, נבקש לדעת האם נקבעו מועדים להעברת הדיווחים ומתם.

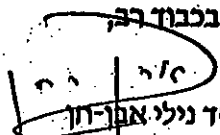
התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel | الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

10. לסיום, חשוב להדגיש, כי בבסיס חקמתה של הלשכה לשיקום נכים מונחת תכליתה לשרת את הניצולים ולדאוג לכך שיוזכו במלוא הסעד שהם זכאים לו על-פי החוק. על רקע תכליתה, אין מחלוקת על-כך כי שמור לה תפקיד מרכזי ומכריע במערך הטיפול בניצולי השואה. מכאן שלתקינות התנהלותה ולקבלת ההחלטות במסגרתה נודעת חשיבות רבה באשר למיצוי זכויותיהם של הניצולים החיים כיום במדינת ישראל.

11. נוכח חשיבותו הרבה ומידת דחיפותו של נושא רגיש זה, וכן היות ומאז פרסום המלצותיה של ועדת החקירה כאמור חלפו למעלה משישה חודשים, נודה על תגובתכם בהקדם.

בכבוד רב,

 עו"ד נילי אהרונן
 מנחלת מחלקת כלכלה ומחקר
 התנועה למען איכות השלטון בישראל

העתקים:

מר אהוד אולמרט, ראש הממשלה

מר רוני בר-און, שר האוצר